

TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI

YIL: 32 CİLT: 94

ISSN: 0255-0644

MAYIS - HAZİRAN 2010

186

TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI

ISSN: 0255-0644

2010 / 186
MAYIS - HAZİRAN

İstanbul 2010

Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi
ISSN: 0255-0644

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı
Sahibi

Prof. Dr. Turan YAZGAN

Yazı İşleri Müdürü

Saadet Pınar YILDIRIM

Yayın Kurulu

- Prof. Dr. Salih AYNURAL (Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü)
- Prof. Dr. Gülçin ÇANDARLIOĞLU (Mimar Sinan Üniversitesi)
 - Prof. Dr. Mustafa ERKAL (İstanbul Üniversitesi)
 - Prof. Dr. Necdet ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi)
- Prof. Dr. Dr. Arslan TERZİOĞLU (İstanbul Üniversitesi)
 - Prof. Dr. Turan YAZGAN (İstanbul Üniversitesi)

Yayına Hazırlayan / Editör

Dr. İlyas TOPSAKAL

Dizgi

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yuluğ Tekin Dizgi Merkezi

İç Tasarım

Gökhan KAYA

Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, Hakemli, Uluslararası,
Sürekli İki Aylık İlmî Dergidir.

İletişim Adresi

Kemalpaşa Mah. Bukalıdede Sok. No: 4 Saraçhane İstanbul / TÜRKİYE
Tel: (0212) 511 10 06 pbx / Belgegeçer: (0212) 520 53 63
İnternet adresi: www.turan.org.tr / e-posta: tdav@turandergisi.org - dizgi@turandergisi.org
Posta Çeki Hesabı Numarası: İstanbul Aksaray PTT Şubesi - 141720
Vakıfbank İstanbul Beyazıt Şubesi: TR 7600015 00158007287839725

Baskı

Özrenk Matbaa : Davutpaşa Mah. İpek İş Hanı No: 6/18
Topkapı - İSTANBUL
Tel: (0212) 565 41 97

Ebsco Publishing

Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, Ebsco Publishing tarafından taranmaktadır. <http://www.ebscohost.com/titleLists/poh-coverage.pdf> adresinden takip edebilirsiniz.

Adedi	1 Yıllık Yurt Dışı Abonelik	1 Yıllık Yurt İçi Abonelik
15 TL	85 \$ veya 65 Euro karşılığı Türk Lirası	90 TL

Yayın Hakem Kurulu

- Prof. Dr. Sacid ADALI • Prof. Dr. Eyüp AKTEPE • Prof. Dr. İsmail AKTÜRK
 - Prof. Dr. Yusuf ALPER • Prof. Dr. İsençöl BOLJUROVA
 - Prof. Dr. Veysel BOZKURT • Prof. Dr. Viktor BUTANAYEV
 - Prof. Dr. Lütfi ÇAKMAKÇI • Prof. Dr. Svetlana ÇERVONOJE
 - Prof. Dr. Tınçtöbek ÇORATİĞİN • Prof. Dr. Recai COŞKUN
 - Prof. Dr. Ayşegöl DEMİRHAN • Prof. Dr. Gafitullina DİLARA
 - Prof. Dr. İsmail Hakkı DÜĞER • Prof. Dr. Süleyman ELİYARLI
- Prof. Dr. Feridun EMECEN • Prof. Dr. Birol EMİL • Prof. Dr. İnci ENGİNÜN
 - Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN • Prof. Dr. Mümin ERTÜRK
 - Prof. Dr. Vasili GAYFULİN • Prof. Dr. Reşat GENÇ
 - Prof. Dr. Abdölcebbar GÖKLENOV • Prof. Dr. Harun GÜNGÖR
 - Prof. Dr. Eyüp İSPİR • Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ
 - Prof. Dr. Metin KARAÖRS • Prof. Dr. Şaban KARATAŞ
 - Prof. Dr. İbrahim KANYILMAZ • Prof. Dr. Naci KINACIOĞLU
 - Prof. Dr. Zekeriya KİTAPÇI • Prof. Dr. Bayram KODAMAN
 - Prof. Dr. Lev P. KURAKOV • Prof. Dr. Zeki KUŞOĞLU
- Prof. Dr. Abdurrahman KÜÇÜK • Prof. Dr. Emine Gürsoy NASKALİ
 - Prof. Dr. Roza NESEPOVA • Prof. Dr. Mustafa ÖNER
 - Prof. Dr. Emin ÖZBAŞ • Prof. Dr. Türker ÖZDOĞAN
 - Prof. Dr. Metin ÖZKUL • Prof. Dr. Gültekin RODOPLU
 - Prof. Dr. Recep SEYMEN • Prof. Dr. Sabri SÜMER
 - Prof. Dr. Muratgeldi SÖVEGOV • Prof. Dr. İlhan ŞAHİN
 - Prof. Dr. Almas ŞAYHULOV • Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL
- Prof. Dr. Musa TAŞDELEN • Prof. Dr. Ramazan TAŞDURMAZ
 - Prof. Dr. İbrahim TATARLI • Prof. Dr. İsmail TATLIOĞLU
 - Prof. Dr. Mümtaz Turgut TOPBAŞ • Prof. Dr. Vahit TÜRK
 - Prof. Dr. Valentina TUGUJEKOVA • Prof. Dr. Selçuk ÜNLÜ
- Prof. Dr. Stefan VARBAN • Prof. Dr. İsmail YAKIT • Prof. Dr. Durali YILMAZ
 - Doç. Dr. Mustafa AYDIN • Doç. Dr. A. Vecdi CAN
 - Doç. Dr. Yıldız KOCASAVAŞ • Doç. Dr. İbrahim TELLİOĞLU
 - Doç. Dr. Osman YORULMAZ • Doç. Dr. Mehmet YÜCE

Danışmanlar Kurulu

- Prof. Dr. Oktay ASLANAPA (İstanbul Üniversitesi)
- Prof. Dr. Nevzat ATLIĞ (İstanbul Teknik Üniversitesi)
- Prof. Dr. Bayhan ÇUBUKÇU (İstanbul Üniversitesi)
 - Sabiha TANSUĞ (Araştırmacı-Yazar / Etnolog)
- Prof. Dr. Orhan TÜRKDOĞAN (Emekli Öğretim Üyesi)

TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI'NA GÖNDERİLECEK YAZILARDA UYULMASI GEREKEN KURALLAR

1. Türk Dünyası Araştırmaları iki ayda bir yayınlanır. Gönderilen yazılar yazı kurulundan ve hakem heyetinden geçtikten sonra yayınlanmak üzere sıraya konulur. Prensipte olarak, “**Türk Dünyası Araştırmaları**” ve “**Türk Dünyası Tarih Kültür**” dergilerinde çıkan yazılar ve **Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı**'nce yayınlanan kitapları kaynak olarak gösteren yazılara öncelik verilmektedir.

2. Yayın Kurulumuzca, “Türk Dünyası Araştırmaları” ve “Türk Dünyası Tarih Kültür” dergilerinde yayınlanacak araştırmalarda: Orta Asya: *Türkistan*; Maveraü'n-Nehir: *Aşağı Türkistan*; Amu-Derya: *Seyhun*; Sir-Derya: *Ceyhun*; Türki Cumhuriyetler; *Türk Cumhuriyetleri* gibi milli terimlerimizin kullanılması uygun görülmüştür. Yazarlar, yayın kurulumuz tarafından yayınlanacak yazılarda, bu terimlerin otomatik olarak değiştirilebileceğini kabul etmiş sayılırlar.

Yazarlar mektup ve elektronik posta adreslerini de bildirmelidir.

3. Makale Metni: A4 boyutunda (29.7x21 cm) kâğıtlara, MS Word programında, *Times New Roman* veya benzeri bir yazı karakteri ile 10 punto, 1.5 pt satır aralığında yazılmalıdır. Dipnotlar 8 punto (normal) Times New Roman Türk fontu ile dizilmelidir. Sayfa kenarlarında 3'er cm boşluk bırakılmalı ve sayfalar numaralandırılmalıdır. Paragraflar 1 cm (4 karakter) içeriden başlatılmalıdır. Makaleler PC uyumlu *Microsoft Word* veya “.doc” uzantılı belge oluşturmaya elverişli herhangi bir kelime işlem programında yazılarak e-posta adresimize ve CD kaydı ve iki nüsha kâğıt çıktısıyla adresimize gönderilmelidir. Eski harfli metinler *Universal Word* ve benzeri programda yazılmış olmalıdır. Yazarlar istedikleri transkripsiyon sistemini kullanabilirler. Ancak dizgi imkânları da göz önünde bulundurularak, mümkün olduğunca Türkiye’de yaygın olarak kullanılan transkripsiyon sisteminin kullanılması gerekir. Özel bir yazı karakteri kullanılmış ise, belgeyle birlikte söz konusu karakterlerin fontlarının da gönderilmesi gerekmektedir.

Metin içinde vurgulanması gereken kısımlar, koyu değil *eğik* harflerle yazılmalıdır. Alıntılar *eğik* harflerle ve tırnak içinde verilmeli; beş satırdan az alıntılar satır arasında, beş satırdan uzun alıntılar ise satırın iki yanından 1 cm içeride, blok hâlinde, 1 satır aralığıyla ve 9 punto ile yazılmalıdır.

4. Makale içi başlıklar: Makalede, konunun işlenişine göre rakam-harf sistemi esas alınarak ana, ara ve alt başlıklar kullanılabilir.

5. Türk Dünyası Araştırmaları'nda yayımlanmayan yazılar, istek hâlinde iade edilebilir.

6. Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi'nin dili Türkiye Türkçesi'dir. Gerek görüldüğü hallerde, Çağdaş Türk lehçelerinde yazılmış yazılara da yer verilir. Yazılarda kullanılacak şekil, resim vb. malzemenin orijinallerinin yüksek yoğunlukta taranmış “jpeg” formlarının veya kaliteli fotoğraflarının gönderilmesi şarttır.

7. Yazıların bilimsel sorumluluğu yazarlarına aittir.

8. Kaynak gösterme: Dipnotlar, atıf ve açıklama için kullanılabilir. İki hâlde de sayfa altında gösterilir. Bir eserin ilk kullanımında kaynak ve yazar adının tam künyesi, aynı yazarın birden fazla eserinden yararlanılması durumunda ve genel olarak herhangi bir kaynağın sonraki kullanımlarında kısaltma ve basım yılı tercih edilebilir.

Örnek: Bahaeddin Ögel, *Türk Kültürünün Gelişme Çağları*, İstanbul 1987, TDAV Yayınları, s. 24.

9. Kaynaklar: Makalenin sonunda, çalışma esnasında kullanılan kaynaklar, yazarların soyadları esas alınarak alfabetik biçimde sıralanmalıdır.

Örnek: Umar, Ömer Osman, “Atatürk ve Milli Egemenlik”, *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, Sayı 182, İstanbul 2009, s. 7-30.

ISSN: 0255-0644

«TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI»

Bakanlar Kurulu'nun 20.7.1980 tarih ve 8/1307 sayılı kararıyla kamu yararına hizmet veren vakıf olarak kabul edilerek vergi muafiyeti tanınmış olan

«TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI VAKFI»nın süreli, ilmi, hakemli yayın organıdır.

İ Ç İ N D E K İ L E R

MÜDAFAA-I HUKUK VE KUVÂ-YI MİLLÎYE HAREKETİ, TARİHİ ERZURUM KONGRESİ VE MUSTAFA KEMAL PAŞA’NIN ERZURUM KONGRESİ’NDE YAPTIĞI AÇILIŞ KONUŞMASI	
<i>Mahmut Enes SOYSAL</i>	7
ÇARSANCAK TARİHİ	
<i>Yrd. Doç. Dr. Remziye OKKAR</i>	53
“PARİS’TE BİR TÜRK” VE “JÖN TÜRK” ROMANLARINDA KÜLTÜR VE MEDENİYETE BAKIŞ	
<i>Yrd. Doç. Dr. Mustafa KARABULUT</i>	75
KAFKAS İSLAM ORDUSU’NUN AZERBAYCAN VE DAĞISTAN HAREKÂTI	
<i>Dr. Yaşar ERTÜRK</i>	89
KARŞILAŞTIRMALI ÜRDÜN TÜRK HALK İNANÇLARI	
<i>Dr. Yaşar KALAFAT</i>	115
TÜRKİYE’DE GÖÇ VE BUNA BAĞLI OLARAK “GECEKONDU AĞALIĞI” OLGUSU	
<i>Yrd. Doç. Dr. Samettin GÜNDÜZ - Öğr. Gör. Yunus AYDIN</i>	131
ŞAH ABBAS (1587-1629) ZAMANINDA İSFAHAN	
<i>Arş. Gör. Cihat AYDOĞMUŞOĞLU</i>	149
OSMANLI DEVLETİNDE KADINLARIN ŞER’İ MAHKEMELERİ KULLANMASI (KAYSERİ ÖRNEĞİ)	
<i>Yrd. Doç. Dr. Numan Durak AKSOY</i>	165

**1941 NUMARALI TRABZON ŞER'İYYE SİCİLİNDE YER ALAN
NİKAH KAYITLARI (H. 1205-1206 / M. 1790-1792)**

Yrd. Doç. Dr. Özcan TATAR 177

KOÇZADE MEHMET ŐÜKRÜ BEY VE FİKİR HAYATI

Dr. Uğur ÜÇÜNCÜ 201

ALİ CANİP YÖNTEM'İN MİLLÎ EDEBİYAT GÖRÜŐLERİ

Arş. Gör. Dr. Mehmet SOĞUKÖMEROĞULLARI 223